

## „Czary góralskie” już w sprzedaży

Co złożyć w ofierze duchom? Dlaczego warto dać pannie młodej przed ślubem kromkę chleba? Co się stanie, jeśli sprowadzimy się do nowego domu w okresie postu albo idąc, lewą nogą przekroczymy swój cień? I w jaki sposób szybko skontaktować się z czarnoksiężnikiem? Górale na wszystko mają swoje sprawdzone magiczne sposoby. Znajdziemy je w książce „Czary góralskie” Urszuli Janickiej-Krzywdy i Katarzyny Ceklarz.

W kulturze ludowej górali magia pełniła niegdyś jedną z głównych funkcji opisywania i systematyzowania rzeczywistości. U podstaw magii stoi niezrozumienie i niemożność wytłumaczenia zjawisk zachodzących w otaczającym świecie. Gdy ten otaczający świat sam w sobie jest tajemniczy i zadziwiający – znaczenie czarów rośnie, stając się nieodzownym warunkiem pomyślności życia. Świat gór, a Tatr w szczególności, bez wątpienia jest tajemniczy i zadziwiający. Góralskie czary muszą mieć swoją wielką moc.

Magia mieszkańców gór została ujęta w opowieść o realnie istniejących i stosowanych do dziś praktycznych zabiegach górali pohalańskich i beskidzkich. „Czary góralskie” można czytać na wiele sposobów. Dzięki 237 hasłom dowiemy się między innymi, do czego służą zbierane w nocy magiczne zioła, jak zapewnić gospodarstwu dobrobyt, dlaczego w nocy powinniśmy unikać pożyczek, co leczyć czerwonym winem, herbatą lub popiołem z papierosa, a także dlaczego żebrakom warto rozdawać chleb i jak rozpoznać podpalacza.

*W wielu regionach polskich Karpat z okazji pogrzebu pieczono niewielkie bochenki chleba i rozdawano je uczestnikom, a zwłaszcza żebrakom. W ten sposób żywi zabezpieczali się przed powrotami zmarłego – rozdany chleb wyrównywał jego wszelkie ziemskie zobowiązania.*

*Podpalacza można poznać po tym, że w wigilię Bożego Narodzenia o północy, gdy idzie do kościoła lub z niego wraca, jego cień, spowodowany światłem księżyca, nie ma głowy. Według innych wierzeń podpalacze w ogóle nie rzucają cienia.*

Książka wydana przez Tatrzański Park Narodowy sama w sobie ma tajemnice i miejsca czarodziejskie. Zaczyna się już na okładce, kontynuuje wewnątrz, gdzie magiczną zawartość wzbogacają zdjęcia Barbary Caillot-Dubus, Polki urodzonej w Paryżu, zafascynowanej etnografią absolwentki dziennikarstwa, kulturoznawstwa i filologii obcej, autorki nagradzanych cykli fotograficznych i książek. Zdjęcia wzięte z cyklu „Pachnące jarzębiną” ukazują przenikanie się światów, tak jak w kulturze góralskiej przenikają się światy poznane i niepoznane.

**Książka dostępna na stronie [sklep.tpn.pl](https://sklep.tpn.pl) oraz stacjonarnie w Centrum Edukacji Przyrodniczej TPN i Punkcie Informacji Turystycznej TPN.**

**Patroni medialni: [portalgorski.pl](https://portalgorski.pl), [etnosystem.pl](https://etnosystem.pl), [Poznaj Świat](https://PoznajSwiat.pl), [Podróże](https://Podroze.pl)**